

การ

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์
ของผู้เรียนในสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานครปวีณา สีแดง^{1*}นิวัฒน์ น้อยมณี²อัศวิน เสนิชัย³

รับบทความ: 17 มีนาคม 2569 แก้ไขบทความ: 9 เมษายน 2569 ตอรับบทความ: 14 เมษายน 2569

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน 2) ระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน และ 4) การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตประเวศ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิจำแนกตามขนาดของประชากรในแต่ละโรงเรียนทั้ง 16 แห่ง ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 234 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก 2) ระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนทุกด้านอยู่ในระดับมาก 3) การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกับผลสัมฤทธิ์ของมีความสัมพันธ์กันทางบวก ในระดับสูง ($r_{xy} = .837$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (X3) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ (X4) และด้านการแนะแนวการศึกษา (X6) โดยร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 72.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปแบบมาตรฐานคือ $Z'y = 0.294X3 + 0.364X4 + 0.251X6$

คำสำคัญ: การบริหารวิชาการ ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน โรงเรียน

¹⁻³ คณะบัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครสุวรรณภูมิ

* อีเมล: paweena.seedaeng@gmail.com

Academic Administration in Schools Affecting Student Achievement in Prawet District, Bangkok Metropolis

Paweena Seedaeng ^{1*}

Niwat Noymanee ²

Atsavin Seneechai ³

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the level of academic management in schools, 2) to study the level of student achievement, 3) to study the relationship between academic management and student achievement, and 4) to study the academic management factors affecting student achievement. This study was a survey research. The population consisted of school administrators and teachers in schools under the Bangkok Metropolitan Administration, Prawet District Office. A sample of 234 participants was selected using stratified random sampling based on the population size in each of the 16 schools. The research instrument was a 5-point Likert scale questionnaire. Statistics used for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson's Product-Moment Correlation Coefficient, and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The research findings revealed that 1) the level of academic management in schools in all aspects was at a high level, 2) the level of student achievement in all aspects was at a high level, 3) there was a significant positive correlation between academic management and student achievement at a high level ($r_{xy} = .837$) at the .01 significance level, and 4) the academic management factors that significantly affected student achievement were Learning Activity Management (X_3), Academic Development and Promotion (X_4), and Educational Guidance (X_6), which together predicted 72.60 percent of the variance at the .01 significance level. The standardized predictive equation is $Z'y = 0.294X_3 + 0.364X_4 + 0.251X_6$

Keywords: Academic Administration, Student Achievement, School

¹⁻³ Graduate School, Educational Administration Program, Bangkok Suvarnabhumi University

* Email: paweena.seedaeng@gmail.com

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตน ให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ควบคู่กับการธำรงรักษาอัตลักษณ์ของประเทศ สำหรับประเทศไทย มีการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ โดยการบริหารและการจัดการศึกษาอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม หมวด 5 มาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2564)

กรุงเทพมหานครบริหารจัดการศึกษาผ่านสำนักงานการศึกษาและฝ่ายการศึกษาระดับเขต โดยมุ่งเน้นการส่งเสริม สนับสนุน และประสานนโยบายเพื่อให้สถานศึกษาจัดการศึกษาได้ตามมาตรฐานชาติ ทั้งนี้ การบริหารงานวิชาการ ถือเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และตอบสนองต่อความถนัดที่หลากหลาย ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่ขับเคลื่อนภารกิจหลัก 7 ด้าน ได้แก่ 1) การวางแผนงานวิชาการ 2) การบริหารวิชาการ 3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน 4) การพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ 5) การวัดผลและประเมินผล 6) การแนะแนวการศึกษา และ 7) การประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและมีคุณภาพตามมาตรฐานการปฏิบัติงานที่กำหนด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562)

ปัจจุบันคุณภาพการศึกษาของประเทศไทยยังไม่เป็นที่น่าพึงพอใจ โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับขั้นพื้นฐานมีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยและหลายประเทศในเอเชีย ซึ่งไม่สอดคล้องกับเป้าหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ที่มุ่งเน้นยกระดับคะแนน O-NET และ PISA ให้สูงขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ซึ่งมีปัจจัยสำคัญที่จะช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าวและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ คือ การบริหารงานวิชาการ ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา โดยผู้บริหารต้องมีบทบาทในการประสานงานด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การนิเทศภายใน และการวัดผลประเมินผล เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพและสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา (รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, 2565)

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพผู้เรียนพบความสัมพันธ์ทางบวกในระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเฉพาะด้านการนิเทศการศึกษา การพัฒนาระบบการเรียนรู้ และการบริหารหลักสูตร ซึ่งเป็นตัวแปรสำคัญที่สามารถพยากรณ์คุณภาพผู้เรียนได้ดี (จันทร์ทิพย์ จามิตร และคณะ, 2562; จีรวัดณ์ ภูอาบทอง และคณะ, 2564) อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาใน

พื้นที่สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ซึ่งให้เห็นว่าครูมีความเห็นให้ผู้บริหารควรเร่งพัฒนางานวิชาการในด้านการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการวัดผลประเมินผล (วรรณวิภา ไกรนอก, 2560) ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านคะแนนเฉลี่ย O-NET ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศอย่างต่อเนื่อง (สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร, 2565) โดยเฉพาะในพื้นที่เขตประเวศ ผลการทดสอบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในปีการศึกษา 2560-2562 ส่วนใหญ่ยังคงต่ำกว่าทั้งระดับสังกัดและระดับประเทศ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในพื้นที่ดังกล่าวต่อไป

จากที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของนักเรียนในเขตประเวศที่สะท้อนผ่านคะแนนเฉลี่ย O-NET มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ เป็นเหตุผลที่มีความจำเป็นต้องศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร เพื่อที่จะนำข้อเสนอแนะจากการวิจัยไปปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนให้มีคุณภาพ อันจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน พร้อมทั้งให้บรรลุตามความมุ่งหมายและหลักการของการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
2. ศึกษาระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน
3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน
4. ศึกษาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

วรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการหมายถึงกระบวนการบริหารจัดการกิจกรรมทุกด้านในสถานศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งครอบคลุมตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผน การพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและบริบทท้องถิ่น รวมถึงการนิเทศและการประเมินผล โดยอาศัยความร่วมมือของบุคลากรในการผสมผสานทรัพยากรเพื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการลงมือปฏิบัติจริง (ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์, 2567) ทั้งนี้มีจุดมุ่งหมายสูงสุดเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะชีวิต และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามวิสัยทัศน์ที่สถานศึกษากำหนดไว้ เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข

ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

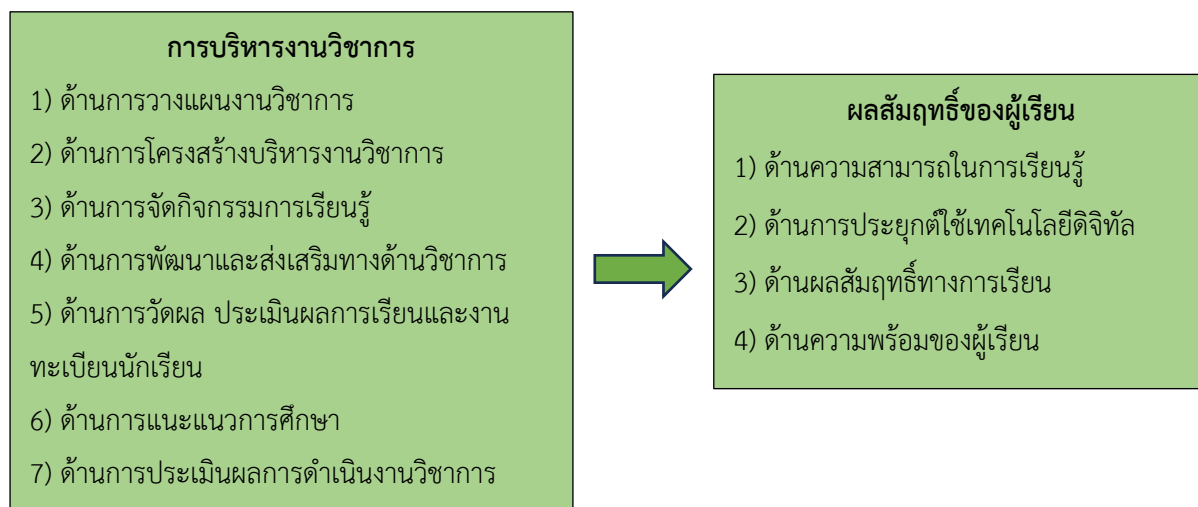
การบริหารงานวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญและเป็นการกิจหลักที่มีความสำคัญที่สุดของสถานศึกษา เนื่องจากเป็นงานที่มุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยตรงให้มีความรู้ คู่คุณธรรม มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2562) นอกจากนี้ งานวิชาการยังเป็นศูนย์กลางที่ครอบคลุมการจัดการศึกษาทั้งระบบ เป็นตัวกำหนดการจัดสรรทรัพยากร และเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จรวมถึงชื่อเสียงของสถานศึกษาที่สะท้อนถึงความสามารถในการนำองค์กรของผู้บริหาร (ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์, 2567) การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพจึงส่งผลให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อตัวผู้เรียนและสังคม (พิมพ์ใจ พุฒจิตร์รส, 2562) ทั้งนี้แนวคิดการบริหารงานวิชาการ ดังถูกระบุไว้ในมาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2560 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2562) ของสำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นหลักการบริหารงานวิชาการ 7 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการวางแผนงานวิชาการ 2) ด้านการโครงสร้างบริหารงานวิชาการ 3) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 4) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ 5) ด้านการวัดผล ประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน 6) ด้านการแนะแนวการศึกษา และ 7) ด้านการประเมินผลการดำเนินงานวิชาการ เพื่อเป็นตัวแปรของการบริหารวิชาการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562)

ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน ดังระบุไว้ในมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพที่ครอบคลุม 4 มิติหลัก ได้แก่ 1) ความสามารถในการเรียนรู้ ซึ่งเน้นทักษะพื้นฐานด้านการอ่าน เขียน คำนวณ และการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณเพื่อสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง 2) การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล โดยผู้เรียนสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการแสวงหาความรู้ สื่อสาร และสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ อย่างมี 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเป็นขนาดของความสำเร็จที่วัดได้จากระดับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งในด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ผ่านเครื่องมือวัดผลตามหลักสูตร (ธัชพล ทิธี, 2559) และ 4) ความพร้อมของผู้เรียน ที่ประกอบด้วยทักษะศตวรรษที่ 21 และมีเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพสุจริต รวมถึงความพร้อมในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น (ไอลตา แพงดี และคณะ, 2562) ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการจึงเป็นผลผลิตทางการศึกษาที่สะท้อนถึงศักยภาพรอบด้านของผู้เรียนในการปรับตัวและเติบโตในสังคมยุคปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร โดยมีกรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตประเวศ จำนวน 600 คน สำหรับกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยกำหนดขนาดตามตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้จำนวน 234 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Proportional Stratified Random Sampling) จำแนกตามขนาดของประชากรในแต่ละโรงเรียนทั้ง 16 แห่ง เพื่อให้ได้ตัวแทนที่เหมาะสม เนื่องจากแต่ละโรงเรียนมีจำนวนบุคลากรไม่เท่ากัน

การรวบรวมข้อมูล เครื่องมือและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยประสานงานผ่านมหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิเพื่อขอหนังสือขอความร่วมมือไปยังโรงเรียนเป้าหมายทั้ง 16 แห่ง จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้มาประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยสถิติที่ใช้ประกอบด้วย สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่ออธิบายสถานภาพและระดับความคิดเห็น

สำหรับการทดสอบสมมติฐาน ใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product-Moment Correlation) เพื่อหาทิศทางและระดับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน แล้วนำค่าที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์แปลความหมาย (เฉลิมศรี อรรถกุล, 2558) ดังนี้

0.81 ขึ้นไป หมายถึง ความสัมพันธ์ของการบริหารงานวิชาการกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนมีความสัมพันธ์กันสูง

0.61-0.80 หมายถึง ความสัมพันธ์ของการบริหารงานวิชาการกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน มีความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูง

0.41-0.60 หมายถึง ความสัมพันธ์ของการบริหารงานวิชาการกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน มีความสัมพันธ์กันปานกลาง

0.21-0.40 หมายถึง ความสัมพันธ์ของการบริหารงานวิชาการกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน มีความสัมพันธ์กันค่อนข้างต่ำ

ต่ำกว่า 0.20 หมายถึง ความสัมพันธ์ของการบริหารงานวิชาการกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน มีความสัมพันธ์กันต่ำ

จากนั้นใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบอิทธิพลและอำนาจการพยากรณ์ของการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เครื่องมือหลัก คือแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามกรอบแนวคิด แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล (Check List)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ทั้ง 7 ด้าน คือ 1) การวางแผนงานวิชาการ 2) โครงสร้างการบริหารวิชาการ 3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 4) การพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ 5) การวัดผลประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน 6) การแนะแนวการศึกษา และ 7) การประเมินผลการดำเนินงานวิชาการ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ท แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยยึดเกณฑ์ ดังนี้

4.50 – 5.00 หมายถึง การบริหารงานวิชาการอยู่ระดับ มากที่สุด

3.50 – 4.49 หมายถึง การบริหารงานวิชาการอยู่ระดับ มาก

2.50 – 3.49 หมายถึง การบริหารงานวิชาการอยู่ระดับ ปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายถึง การบริหารงานวิชาการอยู่ระดับ น้อย

1.00 – 1.49 หมายถึง การบริหารงานวิชาการอยู่ระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ในเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 ด้าน คือ 1) ความสามารถในการเรียนรู้ 2) การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 4) ความพร้อมของผู้เรียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert Type) แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยยึดเกณฑ์ ดังนี้

4.50 – 5.00 หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนอยู่ระดับ มากที่สุด

3.50 – 4.49 หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนอยู่ระดับ มาก

2.50 – 3.49 หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนอยู่ระดับ ปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนอยู่ระดับ น้อย

1.00 – 1.49 หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนอยู่ระดับ น้อยที่สุด

ในด้านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยได้นำร่างแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งได้ค่าระหว่าง 0.80 ถึง 1.00 โดยแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ที่ 0.97 และแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนของโรงเรียนในเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่ 0.98 เมื่อได้นำไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ได้แก่ โรงเรียนสุเหล่าจรเข้ขบ โรงเรียนแก่นทองอุปถัมภ์ และโรงเรียนคชเพือกอนสุรณ ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งพบว่ามีความเชื่อมั่นสูงถึง 0.99 จึงถือเป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพและนำไปใช้ได้จริง

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

(n = 234)

การบริหารวิชาการ	($\bar{X}$)	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการวางแผนวิชาการ	4.00	0.90	มาก	5
2. ด้านโครงสร้างการบริหารงานวิชาการ	3.60	0.80	มาก	7
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.11	0.87	มาก	3
4. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ	4.05	0.85	มาก	4
5. ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน	4.15	0.89	มาก	1
6. ด้านการแนะแนวการศึกษา	3.99	0.85	มาก	6
7. ด้านการประเมินผลการดำเนินงานวิชาการ	4.14	0.84	มาก	2
รวม	4.01	0.86	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.86) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยจัดอันดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดได้ดังนี้ อันดับที่ 1 ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.89) อันดับที่ 2 ด้านการประเมินผลการดำเนินงานวิชาการ ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.84) อันดับที่ 3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.87) อันดับที่ 4 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.85) อันดับที่ 5 ด้านการวางแผนวิชาการ ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.90) อันดับที่ 6 ด้านการแนะแนวการศึกษา ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.85) อันดับที่ 7 ด้านโครงสร้างการบริหารงานวิชาการ ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.80)

ผลการศึกษาระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

(n = 234)

คุณภาพผู้เรียน	($\bar{X}$)	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ด้านความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียน	3.66	0.80	มาก	4
2. ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	3.77	0.86	มาก	2
3. ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	3.74	0.81	มาก	3
4. ด้านความพร้อมของผู้เรียน	3.78	0.84	มาก	1
รวม	3.74	0.83	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.83) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ อันดับที่ 1 ด้านความพร้อมของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 0.84) อันดับที่ 2 ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.86) อันดับที่ 3 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.81) อันดับที่ 4 ด้านความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 0.80)

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารวิชาการของโรงเรียนกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

ตัวแปร	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)								
	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X	Y
X ₁	1								
X ₂	.904**	1							
X ₃	.861**	.900**	1						
X ₄	.845**	.890**	.900**	1					
X ₅	.823**	.835**	.850**	.877**	1				
X ₆	.787**	.762**	.737**	.820**	.808**	1			
X ₇	.805**	.827**	.818**	.873**	.887**	.826**	1		
X	.926**	.941**	.934**	.954**	.936**	.882**	.928**	1	
Y	.754**	.760**	.784**	.819**	.767**	.791**	.773**	.837**	1

** ≤ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง ($r_{xy} = .837$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร รายด้านพบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เรียงตามลำดับ คือ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ ($r_{x4y} = .819$) รองลงมาคือ ด้านการแนะแนวการศึกษา ($r_{x6y} = .791$) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($r_{x3y} = .784$) ด้านการประเมินผลการดำเนินงานวิชาการ ($r_{x7y} = .773$) ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้และงานทะเบียนนักเรียน ($r_{x5y} = .767$) ด้านโครงสร้างการบริหารงานวิชาการ ($r_{x2y} = .760$) และด้านการวางแผนงานวิชาการ ($r_{x1y} = .754$) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์แบบถดถอยการบริหารงานวิชาการกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน กับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

ตัวแปร	B	SE	β	t	sig	Tolerance	VIF
ค่าคงที่	0.614	0.132		4.639	0.000		
X ₃	0.266	0.084	0.294	3.149	0.002	0.136	7.337
X ₄	0.320	0.053	0.364	6.035	0.000	0.327	3.057
X ₆	0.210	0.066	0.251	3.177	0.002	0.191	5.246
ค่าคงที่ = 0.614 ; SE.est = 0.351							
R = 0.852 ; R ² = 0.726 ; F = 203.186 ; p-value = 0.000							

* < .01

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร กับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (X₃) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ (X₄) และด้านการแนะแนวการศึกษา (X₆) มีความสัมพันธ์ในกันเชิงเส้นตรง ซึ่งสามารถนำไปสร้างเป็นสมการต่อไปได้ พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร คือด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (X₃) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ (X₄) และด้านการแนะแนวการศึกษา (X₆) มีค่าสัมประสิทธิ์ในการพยากรณ์ (R²) เท่ากับ .726 สามารถร่วมกันทำนายผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 72.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สามารถเขียนเป็นสมการในรูปคะแนนดิบ เป็นดังนี้

$$Y' = 0.614 + 0.266X_3 + 0.320X_4 + 0.210X_6$$

เขียนเป็นสมการในรูปคะแนนมาตรฐาน เป็นดังนี้

$$ZY' = 0.294X_3 + 0.364X_4 + 0.251X_6$$

ส่วนด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านโครงสร้างการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผลประเมินผล การเรียนและงานทะเบียนนักเรียน และด้านการประเมินผลการดำเนินงานวิชาการไม่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร

อภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร พบว่ามีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้และงานวิจัยเชิงประจักษ์ในบริบทใกล้เคียง เอ็มโอษฐ์ คงคา และกฤษฎี กิตติฐานัส (2567) ซึ่งพบว่าการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครมีระดับการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์สูง

การที่ระดับการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับสูงสามารถอธิบายได้จากกรอบแนวคิดเชิงนโยบายและการบริหารจัดการศึกษา เนื่องจากงานวิชาการถือเป็นแกนหลักและ "หัวใจของการจัดการศึกษา" ซึ่งสอดคล้องกับหลักการกระจายอำนาจการบริหารจัดการตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561) ที่มุ่งให้อิสระแก่สถานศึกษาในการบริหารจัดการวิชาการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งในการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผล ที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและชุมชนได้อย่างมีคุณภาพ

ผลการศึกษาพบว่า ด้านการวัดผล ประเมินผล และงานทะเบียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภชัย บุญนาง (2565) และสุพล พรเพ็ญ และวรกาญจน์ สุขสดเขียว (2562) เนื่องจากเป็นกระบวนการหลักตามหลักสูตรแกนกลางฯ 2551 ที่ช่วยสร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพและรองรับการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2557) สำหรับ ด้านการประเมินผลการดำเนินงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับรองลงมา สะท้อนถึงการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ในการติดตามและประเมินผลโครงการให้บรรลุตามแผนพัฒนา (สมใจ เดชบำรุง, 2562) ซึ่งสอดคล้องกับกรอบภาระงานของสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร และมาตรฐานการประกันคุณภาพตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2561)

2. ผลการวิเคราะห์ระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร พบว่ามีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ใน ระดับมาก ซึ่งถือเป็นผลลัพธ์ที่สะท้อนถึงประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่ผลสัมฤทธิ์ที่สูงนี้สามารถอธิบายได้จากการที่โรงเรียนในสำนักงานเขตประเวศมีการ

ดำเนินงานตาม ความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษา ที่ระบุไว้ใน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมาตรา 6 ที่เน้นการ "พัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม" และมาตรา 7 ที่มุ่งให้จัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อ "ปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้อง" และส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถ "พึ่งตนเองได้ มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง" การมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นทั้งคนดี มีความสุขในการเรียนรู้ และเป็นคนเก่ง ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงเป็นรากฐานสำคัญที่ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนโดยรวมอยู่ในระดับสูง

ผลการวิจัยนี้ยังมีความสอดคล้องเชิงประจักษ์กับบริบทของสถานศึกษาอื่น ๆ ในสังกัด กรุงเทพมหานคร อาทิ ผลการวิจัยของ ธนกร วชิระนิธิกุล (2566) ที่พบว่าคุณภาพด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดเขตภาษีเจริญมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับงานวิจัยของ กนกพรธณ แก้วกึ่ง และสมใจ เดชบำรุง (2567) ที่พบว่าด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นองค์ประกอบหนึ่งของประสิทธิผลของสถานศึกษาที่อยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ การที่ประสิทธิผลของโรงเรียนซึ่งรวมถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับมาก ยังสอดคล้องกับการวิจัยที่เน้นบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาใน ศตวรรษที่ 21 (ธีรพล พิศาลโกศล และกัลยมน อินทุสุต, 2568) ซึ่งชี้ให้เห็นว่า การที่ผู้บริหารมีการวางแผน กำหนดกลยุทธ์ นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพ เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้โรงเรียนสามารถผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นตามมาตรฐานที่กำหนดและบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาได้

3. การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร โดยรวมมีความสัมพันธ์กันสูง เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย สอดคล้องกับ สุภัทษา เพ็ชรแดง และคนอื่น ๆ (2568) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์แต่ละด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับ ศศิวรรณยาห์ มากพ่อง และคนอื่น ๆ (2567) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียนโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียนโรงเรียนประถมศึกษามีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับ จามร จังหวัดกลาง และเข้มทอง ศิริแสงเลิศ (2561) ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมาเขต 5 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยทางการบริหารความสัมพันธ์กันทางบวกกับการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงของนักเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงของนักเรียน คือ ด้านการบริหารงาน

4. การศึกษาผลการวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร โดยการบริหารงานวิชาการมีอำนาจพยากรณ์มากที่สุด ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ ด้านการแนะแนวการศึกษา เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย แสดงว่า การบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนในเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ และด้านการแนะแนวการศึกษา ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานครโดยรวม อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถอธิบาย ตัวแปรที่พยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ตามลำดับ ดังนี้

4.1 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีอำนาจพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนได้ดีเป็นอันดับที่ 1 ซึ่งตอกย้ำถึงความสำคัญของกระบวนการเรียนการสอนในฐานะกลไกหลักในการพัฒนาผู้เรียน ผลลัพธ์นี้สอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า การบริหารจัดการชั้นเรียนและการออกแบบการเรียนรู้ที่มีคุณภาพส่งผลกระทบโดยตรงต่อคุณภาพของผู้เรียน การที่โรงเรียนมีการกำหนดแนวทางปฏิบัติการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดทำและใช้แผนการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อ/แหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัยและหลากหลาย ตลอดจนการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถพิเศษตามหลักสูตรสถานศึกษา ย่อมช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาและบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (พิชญ์ภักษ์กัญจน์ ปานเผือก, 2560)

4.2 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนได้ดีเป็นอันดับที่ 2 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าปัจจัยเกื้อหนุนภายนอกกระบวนการเรียนการสอนโดยตรงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดเชิงเศรษฐศาสตร์การศึกษาที่ระบุว่า สิ่งอำนวยความสะดวกและวัสดุการเรียนการสอนมีส่วนสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การที่โรงเรียนมีการสนับสนุนให้ครูพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง มีการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นเป็นสื่อ และมีการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ เช่น แหล่งเรียนรู้ดิจิทัลอย่างเป็นระบบและสร้างแรงจูงใจ (กษิตดิศ จีราพันธ์ และเมธี พิกุลทอง, 2568) ย่อมช่วยยกระดับความสามารถในการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนได้

4.3 ด้านการแนะแนวการศึกษา เป็นตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในอันดับที่ 3 ซึ่งเน้นย้ำว่าการสนับสนุนด้านจิตสังคมและการพัฒนาตนเองมีความสำคัญไม่แพ้ด้านเนื้อหาวิชาการ การบริหารงานแนะแนวของโรงเรียนในเขตประเวศที่ดำเนินการอย่างเป็นระบบ มีการกำหนดขอบข่ายงานจัดทำคู่มือ มีเครือข่าย และมีการนิเทศติดตามผลอย่างต่อเนื่อง มีส่วนสำคัญในการส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จัก เข้าใจตนเอง มีทักษะการตัดสินใจ แก้ปัญหา และสามารถกำหนดเป้าหมายชีวิตของตนเองได้อย่างชัดเจน ทั้งด้านการศึกษาและอาชีพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565) กระบวนการแนะแนวนี้อาจเป็นศาสตร์ที่มุ่งเน้นการทำงานเชิงป้องกันความเสี่ยง และช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถปรับตัว ดำรงชีวิตเป็นสมาชิกที่มีคุณภาพในสังคม และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ ซึ่งเป็นปัจจัยอ้อมที่เกื้อหนุนความสำเร็จทางการศึกษา (พระโชคดี วชิรปัญญา และคณะ 2564)

สรุปและข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและอภิปรายผลโดยอ้างอิงถึงทฤษฎีการบริหารงาน วิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ดังนี้ดังนี้ 1) ระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสำนักงานเขต ประเวศ กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รองลงมาคือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ตามลำดับ 2) ระดับผลสัมฤทธิ์ของ ผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาราย ด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านทักษะในการทำงาน รักการทำงาน และ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ รองลงมาคือ ด้านความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา และการใช้ เทคโนโลยี 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน พบว่าการบริหารงาน วิชาการมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ($r_{xy} = .845$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และ4) การบริหารงาน วิชาการที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณพบว่า ตัวแปรพยากรณ์ด้านการ บริหารงานวิชาการ มีค่าสัมประสิทธิ์ในการพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ .73 สามารถร่วมกันทำนายผลสัมฤทธิ์ของ ผู้เรียนในสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 72.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. **จุดเด่น** งานวิจัยฉบับนี้มีความโดดเด่นในการสะท้อนภาพลักษณะการจัดการศึกษาในบริบทเมือง หลวง (กรุงเทพมหานคร) ที่มีความเฉพาะตัว โดยมีการวางกรอบแนวคิดการวิจัยที่ครอบคลุมมิติงานวิชาการ รอบด้าน และใช้สถิติเชิงอนุมาน ที่ทรงพลังในการระบุอำนาจพยากรณ์ของตัวแปรต้นได้อย่างชัดเจน ทำให้เห็น ลำดับความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ยังมีการเชื่อมโยงผลการวิจัยเข้ากับ มาตรฐานการศึกษาชาติและนโยบายการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ทำให้ข้อเสนอแนะที่ได้มีความเป็นรูปธรรม และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในระดับสถานศึกษา

2. **จุดอ่อน** แม้ว่าการวิจัยจะให้ผลลัพธ์ที่ชัดเจนในเชิงสถิติ แต่ยังมีข้อจำกัดที่ควรนำไปพัฒนาต่อยอด คือการวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นการศึกษาเชิงปริมาณเพียงอย่างเดียว ทำให้ขาดข้อมูลเชิงลึกที่จะอธิบายว่าเหตุใด ปัจจัยด้านการวางแผนและโครงสร้างการบริหารจึงไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในเชิงพยากรณ์ นอกจากนี้ การศึกษาจำกัดขอบเขตเพียงในพื้นที่เขตประเวศ ซึ่งอาจมีบริบททางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างจากเขตอื่น ในกรุงเทพมหานคร ทำให้การนำผลวิจัยไปอ้างอิงในระดับพื้นที่ที่กว้างขึ้นต้องทำด้วยความระมัดระวัง

3. **องค์ความรู้ใหม่** งานวิจัยนี้นำเสนอองค์ความรู้ใหม่เป็นการเปลี่ยนกระบวนทัศน์ จากการมุ่งเน้นเพียง ด้านวิชาการ ไปสู่การบริหารจัดการที่ให้ความสำคัญกับระบบนิเวศการเรียนรู้และสุขภาวะของผู้เรียนเป็น องค์รวม ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งประกอบด้วย 1) การจัดกิจกรรม

การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ 2) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้และเทคโนโลยี และ 3) ระบบการแนะแนวที่เข้มแข็ง โดยเฉพาะการค้นพบว่า "การแนะแนวการศึกษา" เป็นปัจจัยพยากรณ์สำคัญ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าในบริบทสังคมเมือง การดูแลสุขภาพจิตและทักษะชีวิตของผู้เรียนส่งผลโดยตรงต่อความสำเร็จทางการเรียน

4. ประโยชน์ทางวิชาการ ผลการวิจัยเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนนโยบายการศึกษาของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยใช้เป็นต้นแบบในการจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณให้มุ่งเน้นไปที่การพัฒนาครูผู้สอนและการจัดหาเทคโนโลยีทางการศึกษา มากกว่าการเน้นงานเอกสารวิชาการ งานวิจัยนี้ยังเป็นฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ ที่สำคัญสำหรับการศึกษาวิจัยเชิงเปรียบเทียบในอนาคต และช่วยส่งเสริมแนวคิดการบริหารจัดการศึกษาแบบอิงฐานข้อมูล เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในสำนักงานเขต ประเวศ กรุงเทพมหานคร ครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเท่านั้น ควรจะศึกษาการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนที่ส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนด้วย
2. ควรมีการศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษาสังกัด กรุงเทพมหานคร
3. ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

บรรณานุกรม

กนกพรรณ แก้วกึ่ง และสมใจ เดชบำรุง. (2567). ประสิทธิภาพของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร.

วารสารชมรมบัณฑิตศิลป์, 2(1), 36-46.

กษิตศ จีราพันธ์ และเมธี พิกุลทอง. (2568). การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ดิจิทัลเพื่อเพิ่มระดับคะแนนการ

ทดสอบ เรื่อง รูปทรงเรขาคณิต สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. *Journal for Developing the Social and Community*, 12(1), 579–592. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/rdimu/article/download/288837/188470/1256132>

จันทร์ทิพย์ จามิตร, โสภณ เพ็ชรพวง และบรรจง เจริญสุข. (2562). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง

ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. *วารสารนาครบุตริปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช*, 11(2), 10–19.

<https://so04.tci-thaijo.org/index.php/nakboot/article/view/151806>

- จามร จังหวัดกลาง และเข้มทอง ศิริแสงเลิศ. (2561). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5. *วารสารราชพฤกษ์*, 16(3), 37–44. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/Ratchaphruekjournal/article/download/152914/111509/>
- จิรวัดน์ ภูอาบทอง, สมใจ ภูมิพันธุ์ และภัทรวรรณ คำแปล. (2564). การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ด. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 40(3), 31–42.
- เฉลิมศรี อรรถนกุล. (2558). *การวิจัยนิเทศศาสตร์*. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- ธนกร วชิระนิจกุล. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตภาษีเจริญ. *วารสารวิชาการนวัตกรรมการบริหารการศึกษา*, 2(4), 28–41. <https://so09.tci-thaijo.org/index.php/EAIJ/article/view/3536>
- ธัชพล ทิธี. (2559). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์เบื้องต้น เรื่อง “กระบวนการวิจัย” ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน. *วารสารนาคนุตรปริทรรศน์*, 8(2), 107-113. <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/nakboot/article/view/93508>
- ธีรพล พิศาลโกศล และกัลยมน อินทุสุต. (2568). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร. *วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ*, 7(1), 151–161. <https://so10.tci-thaijo.org/index.php/rdicpru/article/view/1981>
- ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์. (2567). *การพัฒนาารูปแบบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์]*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระสมุห์โชคดี วชิรปัญญา (ราโชภาณูจน์), สิริวัฒน์ ศรีเครือตอง และวิชชุดา ฐิติโชติรัตน. (2564). รูปแบบการพัฒนาความสุขของผู้สูงอายุตามแนวพุทธจิตวิทยาในสังคมสมัยใหม่. *วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์*, 8(2), 41-53.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 มาตรา 9 (3). (2542, 19 สิงหาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก. หน้า 1-53.

- พิชญ์ภักษ์กัญจน์ ปานเผือก. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา: ศึกษาเฉพาะกรณี นักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์). TU Digital Thesis. https://ethesisarchive.library.tu.ac.th/thesis/2017/TU_2017_5903010360_8189_8348.pdf
- พิมพ์ใจ พุ่มจตุรัส. (2562). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 (ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์). VRU Thesis. https://grad.vru.ac.th/VRU_Thesis/thesis/file_pdf/full_58B54650201.pdf
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2565). กลยุทธ์การพัฒนานวัตกรรมการบริหารสถานศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 1). คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- วรรณวิภา ไกรนอก. (2560). ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 31 สำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2(1), 1-9. http://www.edu-journal.ru.ac.th/AbstractPdf/2560-2-1_1511946202_is-bkk7-insert4-001.pdf
- ศศิวรรณยาห์ มากผ่อง, สิทธิพร เขาอู่, ทศพล ทิมพร และทินกร พูลพุด. (2567). การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1. วารสารวิจัยวิชาการ, 7(2), 117-128. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jra/article/view/264106>
- ศุภชัย บุญนาง. (2565). การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร). DSpace at Silpakorn University. <http://ithesis-ir.su.ac.th/dspace/bitstream/123456789/4290/1/61252343.pdf>
- สมใจ เดชบำรุง. (2562). หลักระบบบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับความผูกพันของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 10(1), 258-274. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/suedujournal/article/view/166649>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). รายงานการศึกษาไทย พ.ศ. 2561. สำนักงาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566 – 2570 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กระทรวงศึกษาธิการ. <https://www.secondarytak.go.th/wp-content/uploads/2022/12/แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน-2566-2570-ของ-สพฐ.pdf>

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. สำนักงาน.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2564). *กรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. สำนักงาน.

สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). *มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2560 (ปรับปรุง พ.ศ. 2562)*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2557). *แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สุพล พรเพ็ญ และวรกาญจน์ สุขสดเขียว. (2562). การบริหารงานวิชาการกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 10(2), 452–467. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/EdAd/article/view/241159>

สุภัทษา เพ็ชรแดง, ทิพนาศ เสวตวรโชติ และบุญส่ง ทองเอียง. (2568). การศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 3. *วารสารวิจัยวิชาการ*, 8(1), 213–220.

เอ็มโอษฐ์ คงคา, สมใจ เดชบำรุง, และ สุชาติ เสวตบตี. (2567). การบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัด กรุงเทพมหานคร. *วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 12(48), 56–64. <https://jeal.snru.ac.th/ArticleView?ArticleID=1468>

ไอลดา แพงดี, วิจิต สุรัตน์เรืองชัย, และ ปริญญา ทองสอน. (2562). การเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่ออาชีพในท้องถิ่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดโคตหินมิตรภาพที่ 42 โดยใช้วิธีสอนแบบ กระบวนการสร้างเจตคติ. *วารสารจิตวิทยาพุทธศาสตร์ประยุกต์เพื่อสังคม*, 5(2), 71–82. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/human/article/view/202857>